

Sygn. akt VIII Gz 277/18

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Natalia Pawłowska-Grzelczak (spr.)

Sędziowie: SSO Robert Bury

SSO Anna Górnik

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2018 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie w postępowaniu upadłościowym osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej G. W.

w przedmiocie wniosku upadłej o umorzenie zobowiązań bez planu spłaty

na skutek zażalenia wierzyciela (...) (...) z siedzibą w W. na postanowienie Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z 29 grudnia 2018 r. sygn. akt XV GUp 37/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Robert Bury SSO Natalia Pawłowska-Grzelczak SSO Anna Górnik

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 29 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim na podstawie art. 491¹⁶ ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze umorzył bez ustalania planu spłaty niezaspokojone zobowiązania upadłej G. W. wskazane w punkcie I. postanowienia oraz pozostałe zobowiązania, które nie zostały zaspokojone w postępowaniu upadłościowym, a mogły być wpisane na listę wierzytelności.

W uzasadnieniu wskazał, że sytuacja osobista upadłej wskazuje, że nie będzie ona zdolna do dokonania jakichkolwiek spłat w ramach planu spłaty wierzycieli. Nie jest ona bowiem w stanie osiągać dochodów, które pozwoliłyby na realizację jakiegokolwiek planu spłaty. Dłużniczka nie posiada żadnego majątku, pracuje otrzymując z tego tytułu wynagrodzenie minimalne, które także w toku postępowania upadłościowego nie podlegało zajęciu. Upadła pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z chorym i z tego powodu nie mogącym podjąć stałej pracy mężem, sprawując nad nim opiekę oraz utrzymując go. Ponadto upadła sama pozostaje osobą schorowaną i pozostającą pod stałą opieką lekarzy specjalistów, co wiąże się także z wydatkami.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wierzyciel (...) (...) z siedzibą w W. zaskarżając je w całości zarzucił naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 491¹⁶ ust. 1 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w wyniku błędnego przyjęcia, iż sytuacja upadłej jest na tyle trudna, że nie pozwala na dokonywania jakichkolwiek spłat na rzecz wierzycieli w ramach ustalonego planu spłaty. Wskazując na powyższe, wierzyciel, po uzupełnieniu stanowiska w piśmie z 16 maja 2018 r. wniósł o ustalenie planu spłaty zgodnie, z którym G. W. będzie dokonywać na rzecz wierzycieli spłat rat wynoszących 150,00 złotych

miesięcznie przez okres kolejnych 36 miesięcy, począwszy od miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym uprawomocni się postanowienie o ustaleniu planu spłaty zobowiązań, uiszczając w miesięcznych ratach na rzecz każdego wierzyciela kwotę proporcjonalną do udziału wierzytelności danego wierzyciela w ogólnej sumie wierzytelności oraz o zasądzenie od upadłej na rzecz wierzyciela zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji i pozostawienie temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi, syndyk wniósł o oddalenie zażalenia w całości. Wskazał, iż orzeczenie Sądu odpowiada prawu, a wierzyciel nie podniósł żadnych argumentów świadczących o tym, że ocena Sądu prowadząca do wydania orzeczenia w postaci umorzenia zobowiązań bez planu spłaty jest błędna.

Ustosunkowując się do treści zażalenia upadła wniosła o jego oddalenie w całości oraz o zasądzenie od wierzyciela na rzecz upadłej kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych, podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się nieuzasadnione.

Wskazać należy, że w treści zażalenia wierzyciel przede wszystkim podnosił wyjątkowość odstępstwa od konieczności spłaty długu przez dłużnika, a także kwestie nieodpowiedzialności i nieroztropności upadłej przy zaciąganiu kolejnych zobowiązań, a tym samym zarzucał, że Sąd Rejonowy swoje postanowienie niesłusznie oparł na zasadach słuszności, zamiast podstawowych zasadach stosunku zobowiązaniowego.

Z powyższą argumentacją nie sposób się zgodzić. W świetle okoliczności sprawy przyznać należy rację Sądowi Rejonowemu, że osobista sytuacja upadłej w oczywisty sposób wskazuje, że nie byłaby ona zdolna do dokonania jakichkolwiek spłat w ramach planu spłaty wierzycieli, a tym samym, że spełnione zostały przesłanki z art. 491¹⁶ ust. 1 p.u.i.n.

Instytucja upadłości konsumenckiej ma w założeniu przeciwdziałać negatywnemu i narastającemu zjawisku społecznemu nadmiernego zadłużania się osób fizycznych. Jej celem jest umożliwienie oddłużenia tym osobom fizycznym, które są zadłużone w stopniu uniemożliwiającym samodzielnie spłatę długów. Powyższe ma w założeniu ograniczyć wykluczenie społeczne - umożliwiając ponowny udział dłużnika w legalnym obrocie gospodarczym, a w dłuższej perspektywie umożliwić także ponowne skorzystanie z usług instytucji finansowych. Jak słusznie wskazywał Sąd I instancji, założenia powyższe znajdują swój wyraz w regulacji art. 2 ust. 2 ww. ustawy. Prowadzi to do jednoznacznego wniosku, że postępowanie upadłościowe wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej należy prowadzić tak, aby umożliwić umorzenie zobowiązań upadłego niewykonanych w postępowaniu upadłościowym, a dopiero jeśli jest to możliwe - zaspokoić roszczenia wierzycieli w jak najwyższym stopniu. Innymi słowy głównym celem postępowania jest oddłużenie upadłego, a dopiero w drugiej kolejności „jeśli to możliwe” ochrona interesów wierzycieli.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy dostrzega, że upadłemu należy raczej zapewnić utrzymanie na poziomie minimalnym niż przeciętnym, zaś dłużnik, którego zobowiązania zostaną ostatecznie umorzone powinien w maksymalnym możliwym stopniu zaspokoić swoich wierzycieli nawet kosztem potrzeb własnych i rodziny. Niemniej, w rozpatrywanym stanie faktycznym, w odniesieniu do upadłej G. W., zachodzi właśnie taka sytuacja – bez ustalania planu spłaty. Jak prawidłowo argumentował Sąd Rejonowy, dłużniczka otrzymuje minimalne wynagrodzenie i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z mężem, który nie pracuje i wymaga opieki. Jednocześnie okoliczności sprawy wskazują, że brak jest podstaw by przewidywać, iż w krótkim czasie stan ten ulegnie zmianie, o ile w ogóle.

Niezależnie od powyższego, Sąd Okręgowy zgadza się ze skarżącym, że w każdej sytuacji postępowanie upadłościowe osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej powinno dążyć nie tylko do oddłużenia dłużnika ale też

do realizacji zasady spłacania swoich zobowiązań, a ponadto osiągnięcia celu wychowawczego. W ocenie Sądu powyższe okoliczności zostały prawidłowo rozważone przez Sąd Rejonowy i jakkolwiek brak jest podstaw do ustalenia wobec upadłej choćby minimalnego planu spłaty, to zachowanie dłużniczki w toku postępowania, a także treść kierowanych przez nią pism uzasadnia stwierdzenie, że cel wychowawczy został osiągnięty. Podkreślenia wymaga, że początkowo upadła liczyła, że będzie w stanie realizować plan spłaty wierzycieli, niemniej jednak syndyk, po rozważeniu okoliczności podlegających jego kompetencji, wnioskuje o umorzenie zobowiązań bez ustalania planu spłaty. Oczywistym jest, że umorzenie zobowiązań bez ustalania planu spłaty ma charakter wyjątkowy. Dotyczy to np. sytuacji gdy dłużnik jest niezdolny do wykonywania pracy, a jednocześnie nie posiada żadnego majątku. Podobnie w przypadku gdy dłużnik jest zdolny do wykonywania pracy i świadczy ją, ale ze względów osobistych nie jest w stanie spłacać swoich zobowiązań choćby w minimalnym stopniu. W niniejszej sprawie występuje ta druga sytuacja, co niewątpliwie zostało precyzyjnie ustalone w toku postępowania upadłościowego. Nie jest sporne, że upadła nie posiada żadnego majątku, pracuje za minimalnym wynagrodzeniem oraz sprawuje opiekę nad chorym mężem, który nie może podjąć żadnej pracy. Ponadto upadła pozostaje osobą schorowaną i pozostaje pod stałą opieką lekarzy specjalistów, co wiąże się także z wydatkami. Z powyższego wynika, że w sprawie zachodzi wyjątkowy przypadek, w którym należy przyznać prymat oddłużeniu dłużnika nad koniecznością spłacania swoich zobowiązań, a tym samym uzasadnione jest umorzenie zobowiązań upadłej bez ustalania planu spłaty wierzycieli.

Wobec powyższego nie sposób uznać za zasadne zażalenia wierzyciela, który uzasadniając swoje stanowisko nie powołał w istocie konkretnych twierdzeń czy zarzutów które podważałyby dokonaną przez Sąd Upadłościowy ocenę materiału dowodowego. Z tych przyczyn brak było podstaw do jego uwzględnienia, albowiem ocena sądu I instancji była w całości prawidłowa i znajdowała oparcie w zgromadzonych dowodach.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy – na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 229 w zw. z art. 491² ust. 1 prawa upadłościowego – orzeczono jak na wstępie.

SSO Robert Bury SSO Natalia Pawłowska-Grzelczak SSO Anna Górnik

Sygn. akt VIII Gz 277/18

Zarządzenia:

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)